

Vi skal ikke for hastigt placere alle farisæerne og sadukæerne i kategorien "af Den Onde"; der var stadig nogle, der lod sig døbe, for Johannes siger i fortsættelsen:

"Bærer da frugt, som er omvendelsen værdig, og mener ikke at kunne sige ved eder selv: "Vi have Abraham til fader"; thi jeg siger eder, at Gud kan opvække Abraham børn af disse stene" (3:8,9).

Det er *frugten*, der åbenbarer, hvad der er hvede og hvad, der er ugræs, men den frugt er førtst og fremmest noget indvendigt ("mener ikke ved eder selv"), hvorfor kun Kristus kan adskille hveden fra ugræsset, da kun Han kan læse menneskers hjerter - se straks nedenfor.

Johannes fortsætter med at henvise til Kristus, Der skulle komme efter ham og bruger så et billede, der er forbunden med vor lignelse:

"Hans kasteskovl er i Hans hånd, og Han skal gennemrense Sin lo og samle Sin hvede i laden; men avnerne skal Han opbrænde med uslukkelig ild" (3:12).

Disse ord finder vi et ekko af i Kristi ord senere. I det selvsamme kapitel - forud for kapitlet med "Himmels kongedømmes hemmeligheder" - hvor afvisningen af Kristus nåede sit højdepunkt, der dukker "ugræsset", den Ondes sæd, op igen: Emnet er Satans kongedømme (Matth.12:22-37), indledt med:

"Såsom Han kendte deres tanker, sagde Han til dem (farisæerne)..... "Lader enten træet være godt og dets frugt god; eller lader træet være raddent og dets frugt radden; thi træet kendes på frugten" (vers 33,34).

Dette er i harmoni med lignelsen, hvor ugræsset er det arabiske *zowan*, der vokser i kornet. Førend hveden og *zowan* begynder at bære frugten kan ingen med sikkerhed se forskel på de to og således ikke luge "ugræsset" fra.

Herren fortsætter:

"I øgle-unger, hvorledes kan I tale godt, når I ere onde?
THI af hjertets overflodighed taler munden" (12:34)

Frugten har med hjertets indstilling at gøre (jvf. "vende fædres hjerter til børn"....."bring frugt, der er omvendelsen værdig"....."uden I omvender eder og bliver som børn" etc.).

Ligeledes finder vi følgende i Herrens store tale mod farisæerne (kap.23 - læs venligst hele kapitlet):

"I slanger!, I øgle-unger! hvorledes kunne I undfly Gehennas dom?" (vers 33).(Bemærk iøvrigt den interessante henvisning til Abels blod, vers 35).

I Johs. 8:30-32 finder vi to slags troende og disciple:

"Jesus sagde da til de jøder, som vare komne til at tro på Ham: "DERSOM I blive i Mit ord, er I sandelig Mine disciple".

Mere præcist: "de sande disciple", modsat sådanne, der troede på Ham, men *ikke* var sande disciple (ordet "sandelig" er *alēthos* fra *alētheia*: "sandhed"). Bemærk iøvrigt, at her ser vi "stengrundstilhørerne", idet mange af dem, der "troede på Ham" ender med - ved slutningen af Hans store tale - at tage stene for at kaste på Ham (vers 59).

Men Herren Jesus Kristus "havde ikke nødig, at nogen skulle vidne om mennesket, thi Han vidste Selv, hvad der var i mennesket" (Johs. 2:25). Hans ord - henvendt til dem, der troede - afslørede deres indre selv og tanker:

"De svarede Ham: "Vi ere Abrahams sæd.....vor fader er Abraham....."

(Her har vi forbindelsen til "øgle-unger" i Matthæus 3; nedstamning fra Abraham var ikke i sig selv retfærdigheds-grundlag overfor Gud, som enhver *virkelig* troende jøde ville vide fra Skriften. Det var "menneskers lærdom", der her udtrykte egen selv-retfærdighed og selv-tilstrækkelighed).

"Jesus sagde til dem: "Hvorfor forstå I ikke Min tale?
FORDI I ikke kunne høre Mine ord (*jævnfør Es.6:9,10*).
I ere af den fader Djævelen".....

Og Herren siger videre:

"Han var en manddraber fra begyndelsen af, og han står ikke i Sandheden; thi sandhed er ikke i ham. Når han taler løgn, taler han af sit eget; thi han er løgner og løgnens fader.

Men Mig tro I ikke, fordi JEG siger **Sandheden**. Hvem af eder kan overbevise Mig om synd?

Siger Jeg Sandhed, hvorfor tro I Mig da ikke?

(Forklaring) Den, som er af Gud, hører Guds ord;

Derfor høre I ikke, fordi I ikke ere af Gud".

Vi ser, hvor hurtigt Herrens ord adskiller hveden fra ugræsset (i overført betydning) - sammenlign Johs.6:59-71. Kan vi iøvrigt - i lyset af disse ord - overhovedet overvurdere vigtigheden af at gøre vor yderste for at "dele Sandhedens ord retteligt" ?

Satans planer for at frustrere Guds endelige formål vil i sidste ende slå fejl, ligesom alle andre skabningers forsøg på at sætte sig imod Herren. Høst-tiden er ikke endnu, men finder sted ved tidens (æonens) fuldbyrkelse eller "tilsammenbringelse" (sunteleia). Begyndelsen på høsten er omtalt i Matth. 24:30,31:

"Og de skulle se MenneskeSønnen komme på Himmels skyer med kraft og megen herlighed, og Han skal udsende Sine engle med stærktlydende basun, og de skulle samle Hans udvalgte".

Dette skulle foreløbig være tilstrækkelig kommentar til lignelsen om ugræsset. Eet interessant lille punkt bør nævnes: denne lignelse ind-ledes med ordet "lignes", altså passiv: "er blevet lig", modsat de andre lignelser, der indledes med "ligner". Ugræs-fasen vedrørende Kongedømmets forløb introduceredes med afvisningen af Kristus i kapitel 12. Vi kunne næsten istedet indlede lignelsen med ordene: "Himmels kongedømme er (nu i særlig grad) blevet lig....etc."

Herrens Navn være lovet, at vi ikke skal vandre i mørke, men får lov til at indse noget af Guds åbenbarede formål fremover: at Han ord vil blive fuldbyrdet i Vor Herre Jesus Kristus.

Sennepskornet.

Vi skal ikke beskæftige os med alle de forskellige udlægninger denne lignelse er blevet underkastet, men snarere straks søge vor egen forståelse som vi nu bedst forstår Skriften - og dette vil altid være den enkelte troendes eget ansvar.

"Himmels kongedømme ligner et sennepskorn, som en mand tog og såede i sin mark. Dette er vel mindre end alt andet frø; men når det er vokset op, er det større end urterne og bliver til et træ, så at Himmels fugle komme og bygge rede i dets grene" (Matth.13:31,32)

"Hvorned skulle vi ligne Guds kongedømme, eller under hvilken lignelse skulle vi fremstille det? Det er som et sennepskorn, som, når det såes i jorden, er mindre end alt andet frø på jorden, og når det er sået, vokser det op og bliver større end alle urterne, og skyder store grene, så at Himmels fugle kunne bygge rede i dets skygge". (Mark.4:30-32).

"Hvad ligner Guds kongedømme, og hvorned skal Jeg ligne det? Det ligner et sennepskorn, som et menneske tog og lagde i sin have og det voksede og blev til et træ, og Himmels fugle byggede rede i i dets grene" (Luk.13:18,19).

Idet vi stadig holder os for øje, at lignelsen også udsiger noget om "Himmels kongedømmes hemmeligheder", noterer vi først, at sennepskornets *lidenhed* må tages i betragtning for at forstå lignelsen, idet der dels lægges vægt herpå, dels benyttedes sennepskornet formentlig ordsprogs-mæssigt for at udtrykke noget meget lille, jvf. Matth.17:20 og Luk.17:6 : ".....dersom I have tro som et sennepskorn.....etc."

To passager fra GT kan hjælpe os; begge vedrører Kongedømmets *lidenhed* i begyndelsen, idet Guds kongedømmes formål begyndte med een mand, Abram, og hans efterkommere. Gud fortalte Israel, at folket, der ville blive drevet ud af Canaan foran dem, var "syv folk, der er større og mægtigere end du". Ydermere:

"Det er ikke fordi I er større end alle de andre folk, at Herren har fattet velbehag til eder og udvalgt eder, thi I er det mindste af alle folk" (5.Mos.7:1,7).

"Halvfjerdsindstyve i tal drog dine fædre ned til Ægypten, og nu har Herren din Gud gjort dig talrig som Himmels stjerner" (5.Mos.10:22).

Denne tilstand - at Israel var "talrig som Himmels stjerner" - fortsatte imidlertid ikke, idet vi efterfølgende den *ubetingede* pagt (hvorfor den sandelig vil blive opfyldt!!) med Abraham, da fik vi den *betingede* pagt vedrørende Loven føjet til ved Sinai, og fra dette tidspunkt ser vi, at Gud handlen med Israel forudsatte et

stort "HVIS.....så.....". Velsignelse og forbandelse er knyttet til denne pagt, som Israel brød utallige gange. Israel fratoges derfor, som vi tidligere har været inde på, sine privilegier og velsignelser som udvalgt folk. Blandt dommene over Israel bemærker vi:

"Medens I før var talrige som Himmels stjerner, skal der kun blive nogle få mænd tilbage af eder, fordi du ikke adlød Herren din Guds røst"

(5.Mos.28:62. Moses' profetiske sang til Israel).

Dette skete, som Israels historie tydeligt viser. Først adspredtes de ti stammer, derefter de to og herredømme blev givet til Babylons konge, Nebudchanezzar. På dette tidspunkt begyndte "hedningernes tider", som skal have deres forudgivne forløb førend "hele Israel skal blive frelst" (Rom.11:25). Dette kalder apostelen "en hemmelighed", som vi idag netop kan se er forbunden med Himmels kongedømmes hemmeligheder idet det nu fra Skriften er klart, at "hedningernes tider" begyndte med Nebudchanezzar og ender med Antikrist.

Betydningen af at sennepskornet *bliver* til et træ fremgår af følgende tekster:

"Jeg skuede og se, et træ stod midt på jorden og det var så højt. Træet voksede og blev vældigt, dets top nåede i Himmelen (cfr. Babelstårnet), og det sås til jordens ende; dets løv var fagert, dets frugter mange, så der var føde til alle derpå; under det fandt markens dyr skygge, i dets grene boede Himmels fugle og alt kød fik næring deraf" (Dan.4:10-12. Sammenlign 4:21: "i hvis grene Himmels fugle byggede rede.....").

Daniel forklarer synet med: "Det er dig, o konge" (Nebudchanezzar). Vi bemærker parallellen til Herrens ord vedrørende Himmels fugle.

Ezekiel 31:2-18 indeholder denne reference:

"Ved hvem skal du lignedes (Ægyptens konge) i din storhed? Se, du er en libanonceder.....høj af vækst.....top rager op i skyerne.....større af vækst end hvert træ på marken.....Alle Himmels fugle byggede i dens grene.....etc." (læs venligst hele kapitlet).

"Himmels fugle" i lignelsen om sennepskornet forklares ikke der, men i "Sædemanden" betegner de (Luk.8:5 etc.) Satan og hans agenter, hvorfor vi - jvf. Mark.4:13 "Fatte I ikke **denne** lignelse, hvorledes.... etc" - tager dem i denne betydning; jævnfør også, at disciplene forstod "Sennepskornet" uden forklaring. Endelig forbereder Herrens ord os på, at den specielle fase af Kongedømmets forløb, som lignelsen skulle forklare, var vanskelig - menneskelig talt - at sætte på lignelse: "Hvorned skulle vi ligne?", "hvad ligner Guds kongedømme?".

Vi besidder nu det mest nødvendige til at søge en forståelse af lignelsen, der således - under hen-seende til de angivne betydninger - forklarer den *normale* og den *unormale* Kongedømme-vækst:

A¹/ "Sennepskornet sås" Såning.

B¹/ "Mindre end alt andet" Dets begyndelse - lille.

A²/ "Når det er vokset op" Vækst.

B²/ "Større end urterne" Dets rigtige ende - større (end alle andre).

A³/ "Bliver til et træ" Men hvad det (unormalt) *blev* til.

B³/ "Fugle.....i grenene" Dets ende under hedningerne.

Kongedømmets forløb som set fra Abraham til dets endelige (og uafbrudte) oprettelse.

Kongedømmet, som det blev til under 'hedningernes tider'

Kongedømmets forløb havde, på grund af Israels vantro og Satans opposition, *taget en vending* og var "blevet til" et træ, hvori Satan og hans agenter havde taget plads; den sidste fase heraf under "hedningernes tider" vil blive nået, når Satan gennem Antikrist for en stund forfører hele verden til tilbedelse af ham selv. Satan er "denne verdens gud" og kunne allerede på Herrens tid sige:

"Og Djævelen førte Ham op og viste Ham alle verdens (*oikouménē*) kongedømmer i et øjeblik. Og Djævelen sagde til Ham: "Dig vil jeg give hele denne **magt** og deres herlighed (*ære*); thi mig er den overgivet, og jeg giver den til hvem jeg vil" (Luk.4:5,6).

(Sammenlign hermed Kongedømme-bønnen: "Thi Dit er **riget, magten og æren**").

Kristus afviste fristelsen, men der vil komme een - nemlig Antikrist -, der vil tage imod tilbuddet og opfylde Satans betingelse, som han altid har søgt: "Dersom du altså vil tilbede mig, skal den helt tilhøre dig".

Det kan således ikke undre - lignelsen taget i betragtning - at ordet om Kongedømmet mødte modstand og endte som det gjorde. Herren vidste, at hedningernes tider måtte løbe deres tid ud, før sæden kunne blive sået i den gode jordbund, nemlig ved Herrens genkomst i **magt og herlighed** for at tage **Sit kongedømme** i besiddelse. På det tidspunkt er det, at "al Israel ville blive frelst" og denne udvalgte nation ville - i det efterfølgende tusindsårige, hvor Satan var lænket - "gå ud i al verden og disciple alle nationerne.....etc."

Gennem deres forståelse af denne lignelse som en åbenbaring af een af "Kongedømmets hemmeligheder", ville disciplene, der hørte den, blive styrket i deres *tilsyneladende* frugtløse tjeneste, idet de vidste, at de arbejdede for Guds endelige og uafvendelige formål.

Den næste lignelse giver os den sidste faktor i Kongedømmets *udvendige* forløb.

Den skjulte surdej.

Matth.13:33: "Himmelens kongedømme ligner en surdej, som en kvinde tog og lagde ned i tre måder mel, indtil det blev syret alt sammen".

Luk.13:20-21: "Hvorned skal Jeg ligne Guds kongedømme? Det ligner en surdej, som en kvinde tog og lagde ned i tre mål mel, indtil det blev syret alt sammen".

Den danske oversættelse "lagde ned" (1948: "kom i") er for neutral og slører, at ordet *egkruptō* (eller med nogle tekster *kruptō* alene) indebærer en handling i det skjulte, i hemmelighed (jvf. vores ord "kryptisk").

Lignelsen er den sidste af de fire givet af Herren udenfor huset. Den fortæller os, at enden på *Himmelens kongedømmes udvendige historie* vil være, at "det blev gennemsyret alt sammen". Vi har tidligere kort nævnt lidt om den skriftmæssige brug af "surdej" (*zume*), jvf. p.30; ordet forekommer iøvrigt tretten gange i Skriften.

Det indhold Skriften lægger i ordet "surdej" behøver vi ikke at være i tvivl om:

"Tager eder i vare for farisæernes og saddukkæernes surdej.....da forstode de, at Han ikke havde sagt, at de skulle tage sig i vare for surdejen i brød, men for farisæernes og saddukkæernes lære" (Matth.16:6-12).

"Tager eder i vare for farisæernes surdej og Herodes' surdej" (Mark.8:15).

"Tager eder først og fremmest i vare for farisæernes surdej, som er hykleri"(Luk.12:1).

Det er tydeligt, at surdej bruges af Herren som type på ond og hyklerisk lære (og hvad indholdet var af denne lære kan vi se, ved at studere Herrens andre udtalelser vedrørende farisæerne og deres meningsfæller). Paulus taler om surdej som type i 1.Kor.5:6,7,8 og Gal.5:9 (hvor Han citerer Herren). Han modstiller "sletheds og ondskabs surdej" med "renheds og SANDHEDS usyrede brød" (1.Kor.5:8):

"Vide I ikke, at en liden surdej syrer hele dejen? Udrenser den gamle surdej (for at I kunne være en ny dej, ligesom I jo er usyrede).....

.....bortskaffer den onde (d.v.s. den utugtige og forudbeskrevne broder) fra eder selv" (1.Kor.5:6-13).

Hvad er så de tre mål *mel* i lignelsen? Ordet er *aleuron* og forekommer kun her i forbindelse med denne lignelse om surdejen. I det Gamle Testamente typificerer mel og fint hvedemel Herren Jesu Kristi offer i dets fuldstændige renhed (2.Mos.12:15, 34:25. 3.Mos.2 - navnlig vers 11. Amos 4:4,5. Se også p.30). Een yderligere indikation finder vi måske i Jeremias 23, der indeholder Herrens strenge udtalelser vedrørende falske profeter - og læs hele kapitlet! I vers 28 finder vi:

"Den profet (som spå løgn i Mit Navn, og som sige:"jeg drømte, jeg drømte!", vers 25), som har en drøm, fortælle en drøm; men den, hos hvem Mit ord er, tale Mit ord i Sandhed; hvad har halm at gøre med kornet?, siger Herren".

Under henseende til hvad surdejen repræsenterer, vil vi således forstå melet som den rene Sandheds lære, der bygger på Kristi fuldstændige gerning og Herrens fuldkomne åbenbarede ord. Afvigelser fra Kristus som centrum og fundament, og fra Skriften som åbenbaringen herom, er afvigelser fra SANDHEDEN og renhed,

jvf. straks nedenfor. Vi bestyrkes i opfattelsen af surdejen som korrupsion af det skrevne og Levende ord, ved at Skriften umiddelbart efter advarslen vedrørende farisæernes og saddukæernes surdej (vers 12), beretter om Herrens spørgsmål: "Hvem sige folk, at MenneskeSønnen er?" - og dette efterfølges af Peters vidunderlige bekendelse, hvorefter straks følger et angreb fra Satan som konsekvens af åbenbaringen - hidtil skjult - at Kristus skulle lide, ihjelslås og oprejses på den tredje dag (Matth.16:13-23).

Endelig har vi kvinden, der skjuler surdejen. Det er et velkendt fænomen, at Skriften ofte bruger en kvinde som symbol på et system, godt eller ondt. Således har vi "kvinden Jesabel" i Åb.2:20, der tydeligvis har travlt med at "syrne" melet:

"Du finder dig i kvinden Jesabel, som kalder sig selv for en profetinde og lærer og forfører Mine tjenere til at bedrive utugt og spise afgudsofferkød....." (jvf. vers 24: ".....denne lære.....").

Dette er korrupsion; det er Bileams lære, som omtalt i vers 14.

I Åb.17:4,5 har vi en anden kvinde:

"Og kvinden var klædt i purpur og skarlagen og strålede af guld og ædelsten og perler; hun havde et guldbæger i sin hånd, fuld af vederstyggeligheder og hendes utugts urenheder. Og på hendes pande var skrevet et navn, en hemmelighed: **Babylon, den store**, moden til jordens skøger og vederstyggeligheder".

Guds forklaring er, at denne kvinde er "den store stad" (vers 18); nemlig Babylon og alt, hvad Babylon står for. Genoplivelsen af Babylon er iøvrigt en del af Zakarias' profeti, hvor profeten i kapitel 5 - under billedet af en "gudløshedens kvinde" siddende i en efa (tørt mål for korn) - viser, hvorledes gudløshed og ondskab vender tilbage til sit udgangspunkt "for at bygge hende et hus i Sinears land". Mange kommentatorer betragter kvinden som symbol på Rom, men selv om katholiscisme sandelig er en af de forurenedede afledninger, så eksisterede babylonisme længe før Rom. Babylon har altid været - som det er afgørende demonstreret¹⁾ - kildespringet for afgudsdyrkelse og alle dets følgevirkninger.

Går vi tilbage til Matth. 13 og spørger med disciplene, hvorfor Himmelens kongedømme forhindres og hvorfor Kongen blev afvist, er svaret: "**En fjende har gjort dette**". Han sår sin falske sæd; han bæres oppe af og bebor grenene under disses unormale vækst i hedninge-perioden; han infiltrerer og gennemsyrrer Guds rene sandheds mel ved hjælp af falske doktriner, lærer og forførelser; på Herrens tidspunkt på jorden fandt dette sted gennem farisæernes, saddukæernes og herodianernes doktriner og lære. Denne surdej afsløres af Herren i Matth.23:13:

"Ve eder, I skriftkloge og farisæere, **I hyklere** (jvf. Luk.12:1:".....farisæernes surdej, som er **hyklere**.....") thi **I tillukke Himmelens kongedømme** for menneskene; thi I gå ikke derind, og dem, som ville gå ind, tillade I det ikke".

Dette var een af årsagerne til at Kongen blev afvist og Kongedømmet tillukkedes. Igen i Mark.7 afslører Herren deres korrupperende og ødelæggende indflydelse:

"Retteligen profeterede Esajas om eder, **I hyklere**, som det er skrevet:

"Dette folk ærer Mig med læberne, men deres **hjerter** er langt borte fra Mig.

Men de dyrke Mig **forgæves**, idet de **lære lærdomme, som er menneskers bud**".

I forlade Guds bud og holde menneskers overlevering.....

Smukt ophæve I Guds bud og holde menneskers overlevering.....

I ophæve Guds ord ved eders overlevering, som I have overleveret; og mange lignende ting gøre I....." (Mark.7:6-13).

(Burde der mon ikke være stof til eftertanke heri for moderne og såkaldet "videnskabelig" Gudslære - d.v.s. teologi? Og burde disse ord ikke få enhver kristen til omhyggeligt at undersøge, hvorvidt *vore* kirkelige og kristelige overleveringer eller traditioner *er* i overensstemmelse med Skriften?)

Ovenstående turde være tilstrækkelig for at vise surdejens gerning. Overalt gennemsyrede den og forvrængede den opfattelsen og forståelsen af (1) Messias; (2) Kongedømmet og (3) Skriften. Herren, Der stod midt iblandt et gennemsyret folk - så slemt, at Han endog til tider måtte undres - profeterede, at denne gennemsyring ville have sit onde forløb, indtil det blev gennemsyret alt sammen:

"Men mon MenneskeSønnen, når Han kommer, vil finde troen på jorden?" (Luk.18:8).

1) Jævnfør Hislop: "The two Babylons....." (se boglisten).

Apostelen Paulus skrev til Tessalonikerne vedrørende Antikrists fremkomst:

”Thi lovløshedens hemmelighed virker allerede, kun at den, som nu holder tilbage, først må komme af vejen, og da skal den lovløse åbenbares.....fordi de ikke toge imod kærligheden til SANDHEDEN.....så de tro LØGNEN..ikke troede SANDHEDEN, men fandt behag i URETFÆRDIGHEDEN.....” (2.Tess.2:7-13).

Dette bringer os til enden, hvor alt er gennemsyret, og dette er tilstanden, som den er beskrevet i Åbenbaringsbogen. (Denne bog er iøvrigt ikke *Johannes'* åbenbaring, som han fik på en søndag, men det er *Åbenbaringen af Jesus Kristus* (vers 1), som Johannes så, da han henrykkes til den fra Gammel Testamentlige profetier velkendte og omtalte store *Herrens Dag*, der er fremtidig - men ikke særlig længe, efter alt at dømme).

Denne sidste lignelse om Kongedømmets udvendige historie er sandelig trist og Israels tilstand, når tiden når sin ende, er forfærdende.

Men vi takker Gud, at det ikke er den absolut sidste lignelse. Der er en anden side til historien; der er det Guddommelige standpunkt, hvor vi ser *Hans* formål, Som virker alt efter Sin viljes råd, og Som våger over Sit ord, som Han sandelig vil fuldkomme. Lignelserne talt *inde i* huset til disciplene giver os den *indvendige* historie af Kongedømmets forløb, og som vi vil se: ”det vil sandelig komme til at ske”.

Kongedømmets historie har foreløbig - kort opsummeret - været som følger:

Sædemanden: Johannes Døberen, Herren Jesus Kristus (med de Tolv og de Halvfjersindstve), og apostlene i Acta-perioden udrettede en tjeneste, der i vidt omfang - set udadtil - var fejlslagen; men der vil endnu komme en vidunderlig frugtbringende såning, når tidspunktet kommer for at Den Nye Pagt træder fuldstændig i kraft.

Ugræsset: Årsagen til at Kongedømmets umiddelbare oprettelse forhindredes findes først og fremmest i det faktum, at en fjende arbejder imod; side om side med Kongedømmets sande sønner er den Ondes sønner at finde, men disse fjernes ikke før ved denne æons ende.

Sennepskornet: Den yderligere årsag til udskydelsen af Kongedømmet er, at medens Israels lille korn skulle have trivedes og fyldt jorden med frugt, overførtes herredømmet (p.g.a. Israels brud på den gamle Pagt) til hedninge-nationer, begyndende med Nebudchanezzar, indtil ”hedningernes fylde er gået ind”. Denne fase er markeret med ordene: ”blev til et træ, så at” Himmels fugle kom og beboede træet. Det, som skulle have været retfærdighedens Kongedømme, blev til en bolig for Satan og hans tjenere.

Surdejen: Endelig er den tredje årsag til udskydelsen, at ondskabs og forvrængnings surdej er blevet skjult i Guds renheds og sandheds mel. Dette vil i stigende grad udrette sin gerning indtil Antikrists fremkomst, på hvilket tidspunkt der vil være sket en fulstændig korruption af Guds vidnesbyrd (således - som før omtalt - vil der kun blive prædikeret i den allersidste tid det meget begrænsede såkaldte ”evige evangelium”).

Herren Jesus Kristus forudså ikke en almindelig gennemtrængning af evangeliet, men derimod at mennesket - sin natur tro - igen ville synke dybere ned i alskens slethed og vederstyggelighed - således som det også var tilfældet i Noahs dage, hvorfor Herren sammenligner den tids ende med den nuværende tids ende. Men ud af alt dette bringer Herren Sin skat frem og fremviser Sin store nåde. Der er nu en ændring i Herrens lære vedrørende Himmels kongedømmes hemmeligheder, fremhævet både i strukturen, læren og stedet, hvor de næste lignelser udsiges. Herren *går ind i* huset med disciplene og forklarer først lignelsen om ugræsset, for derefter at give endnu fire lignelser.

I forhold til hinanden kan disse fire opsummeres således:

A/ Skatten (thēsaurō) skjult i marken.

Nationen Israel som distinkt fra nationerne.

B/ Den ene skønne perle.

Israels ”Rest” som distinkt fra nationen.

(B/ Voddet med de mange fisk.

Hedningnationerne som distinkt fra Israel.

(A/ Forrådet (skatten: thēsaurō) i huset.

Israel, set som missionerende nation, sendt til nationerne.

Den skjulte skat er i direkte kontrast til den skjulte surdej. Disse fire lignelser er kun at finde i Matthæus-evangeliet.

”Himmels kongedømme ligner en skat, som er skjult i en mark, og en mand fandt og skjulte den, og af glæde over den går han hen og sælger alt, hvad han har, og køber den mark”(13:44).

Marken er verden, for umiddelbart før i vers 38 (hvor Herren forklarer "Ugræsset") siger Herren: "Marken er verden". I vers 44 har begge danske oversættelser "en mark", hvilket er forkert: på græsk er der den bestemte artikel (*tō argō*). Skatten er skjult i *marken*, nemlig den mark, som Herren umiddelbart før har defineret som verden. Skatten er gemt i denne verden.

Hvad er skatten?

I 1.Mos.12 har vi begyndelsen til den særlige nation - adskilt og udkaldt til en højere herlighed end nogen anden nation på jorden - *hvorigennem alle andre nationer til sidst skal blive velsignet*. Da dette folk udfrelstes fra Ægypten, sagde Herren til dem:

"Hvis I nu vil lyde Min røst og holde Min pagt, så skal I være **Min ejendom** (heb. *s'gullah*) blandt alle folk, thi Mig hører jorden til, og I skal blive Mig et kongedømme af præster og et helligt folk" (2.Mos.19:5,6).

Det hebraiske *s'gullah* betegner "en skat erhvervet til ejendom" eller "en skat reserveret en selv" og ordet oversættes konsekvent, når det drejer sig om Israels folk, med "ejendomsfolk" - hvilket er en udmærket oversættelse, blot vi erindrer betydningen "et folk erhvervet Herren til ejendom som Hans personlige skat". Jævnfør Præd.2:8:

"Jeg samlede mig også sølv og guld, **skatte** (*s'gullah*) fra konger og lande".

1.Krøn.29:3:

".....giver jeg derhos til min Guds hus, **hvad jeg ejer** (*s'gullah*) af guld og sølv".

Ingen anden nation har nogensinde haft en sådan Kaldelse eller en sådan titel. Lad os notere følgende steder:

"Thi du er et folk, der er helliget Herren din Gud; dig har Herren din Gud udvalgt til Sit ejendomsfolk (*s'gullah*) blandt alle folk på jorden" (5.Mos.7:6).

"Thi du er et folk, der er helliget Herren din Gud, og dig har Herren din Gud udvalgt til at være Hans ejendomsfolk (*s'gullah*) blandt alle folk på jorden" (5.Mos.14:2).

"Du har i dag ladet Herren tilsige dig, at Han vil være din Gud, og at Han vil sætte dig højt over alle folk, som Han har skabt, til pris, berømmelse og ære; og Herren har i dag ladet dig tilsige Ham, at du vil være Hans ejendomsfolk (*s'gullah*), som Han har sagt dig og.....tage vare..... Hans bud.....gå på Hans veje.....holde Hans anordninger.....høre Hans røst.....være Herren din Gud et helligt folk, som Han har sagt" (5.Mos.26:17-19).

"Thi Herren udvalgte Jacob, Israel til Sin ejendom (*s'gullah*)" (Ps.135:4).

"Og de skal være Mine, sagde den Hærskarers Herre, på den dag, når Jeg vil gøre Mig en **synderlig ejendom** (*s'gullah*)" (Mal.3:17; mest ordret).

Disse er samtlige forekomster - otte i alt - at ordet *s'gullah* i Skriften. Den særlige ejendom, der er Herrens personlige skat, er hele nationen Israel, forankret i deres særlige position overfor Herren og tilsikret endelig velsignelse ved Hans ufravigelige kærlighed. Vi bemærker *passim*, at på Israels store velsignelses dag, vil der være een juvel, der stråler mere end alle andre: det er "Resten", den "Rest", der altid har været at finde blandt Israel i de mange dage, hvor nationen som sådan var nedsunken i synd, vantro og frafald fra Herren. Dette er "den udvalgte Rest af Israel", der holdt sig til Herren og vandrede på Hans veje, medens nationen som helhed vendte sig fra Herren. Dette ser vi, når vi kommer til lignelsen om perlen.

Iøvrigt finder vi i Psalme 83:3,4 et andet navn for Israel, der er interessant i nærværende forbindelse: "dem, som sidde under Dit skjul". Ordret er det "Dine skjulte" (der i mere moderne oversættelse bliver til: "dem, Du værner", idet dette er tanken bag udtrykket, som konteksten viser).

Den skjulte skat bliver skjult igen, og forbliver således indtil den dag Ejeren gør krav på Sin ejendom. Da vor Herre Jesus Kristus kom til denne verden, begrænsede Han Sin tjeneste til de fortabte får af Israels hus og Han kom at søge og at frelse det, som var tabt. Israel kunne aldrig under Loven kvalificere sig til at træde ind i deres *velsignelser* som ejendomsfolk (idet de havde brudt betingelserne herfor); de måtte udfrelses og udløses dertil. De kunne aldrig blive et *helligt kongedømme* af præster igennem deres egne gerninger, men kun på basis af Herrens gerning (jvf. Åb.1), hvorigennem Herren indstiftede Sin Nye Pagt med Israel og Judah (Jer.31:33 og konteksten). Indtil Matthæus 16 havde Herren ikke talt om Sin død, men i vers 21 gemmer Han skatten og erklærer den høje pris, som Han skulle betale. Døden på korset sikrede skatten OG marken.

Herren Jesus Kristus gav alt, hvad Han havde - Hans Navn være velsignet.

Luk.19:11-27 kaster yderligere lys på denne gemmen af skatten. For at modvirke, at Hans ord skulle forstås derhen, "at Guds kongedømme straks skulle komme til syne", fremsagde Herren lignelsen om at

"En højbåren mand drog til et fjernt land for at få kongemagt og vende tilbage igen".

Bemærk, at Hans tjenere udrustedes indtil Hans tilbagekomst, og at Han *kom* tilbage til trods for, at

"Hans medborgere hadede Ham og skikkede sendebud efter Ham og lod sige: "Vi ville ikke, at Denne skal være konge over os".

Således gemtes skatten bort igen, hvilket er symbolsk på Kongedømmets udsættelse. Kongedømmet vil blive givet en fremtidig generation og den dag vil endnu komme, hvor det vil blive åbenbart:

"Kongedømmet over verden er blevet vor Herres og Hans Salvedes og Han skal være Konge i evighedernes evigheder" (Åb.11:15).

Til trods for al modstand vil Guds formål vedrørende Israel og Kongedømmet blive opfyldt, og disciplene - ligesom vi - kunne glæde sig over, hvor uimodståeligt formålet er hos Ham, Der arbejder alle ting efter Sin viljes råd. Den Onde havde foranlediget surdejen gemt; men Gud havde gemt Sin skat, der en dag vil blive taget frem fra marken igen, for begge var blevet sikrede gennem Herren Jesu Kristi gerning.

Een meget kostbar perle.

I Skriften finder vi ofte henvisning til den forskel, der er på "hele Israel": nationen som sådan - og så "Resten", den troende Rest af Israel, som til alle tider har troet Gud. Både Israel og "Resten" er Guds udvalgte. Hvad Israel som nation angår, så er jøderne "efter evangeliet vel fjender"; men de selv samme jøder er også "efter udvælgelsen elskede for Fædrenes skyld" og tidspunktet vil sandelig komme, hvor "så skal hele Israel frelses", nemlig ved Herrens Komme, når Befrieren kommer fra Zion (Læs hele Rom.11).

Særlig kostbar i Guds øjne har imidlertid altid den troende "Rest" været, fra Abraham og fremover; der har altid været denne Rest som et Nådes-udvalg, selv når tilsyneladende hele Israel var mest forurenet gennem afgudsdyrkeri og frafald, jvf. Pauli argument i Rom. 11:1-10 (Romerbrevet er iøvrigt kronologisk det sidste brev før Acta 28).

Denne "Rest" er et Udvalg blandt de udvalgte og er emnet for denne lignelse:

"Atter ligner Himmels kongedømme en købmand, som søgte efter skønne perler; og da han fandt een meget kostbar perle, gik han hen og solgte alt, hvad han havde, og købte den" (Matth.13:45,46).

"Købmand" (*emporos*) forekommer fem gange i NT: een gang her i lignelsen og fire gange om købmændene forbundne med Babylon (Åb.18; jvf. kap.III for tallene 1, 4 og 5).

"Perler" (*margaritēs*) omtales ni gange i NT: to gange her i lignelsen og fem af gangene i Åbenbaringsbogen. Skøgen ses iklædt kostbare stene og perler, men efter Babylons fald ser vi Det Ny Jerusalem, Den Hellige Stad, med sit fundament af kostbare stene og de tolv porte, der hver er een stor perle. Købmænd og perler er forbundne med de to byer og de to systemer: Guds - og Djævelens systematiske og forførende parodi.

I GT betegner *peninim* koral, krystal, røde perler, ædelstene, men mange kommentatorer holder den mening, at det hebraiske *peninim* skulle oversættes med "perler". Således de danske oversættelser f.eks. følgende steder:

"At eje visdom er mere end perler" (ligeså den engelske RV margin).(Job.28:18).

"Thi visdom er bedre end perler, ingen skatte opvejer den" (Ordspr.8:11).

"Lykkelig er den, der har opnået visdom.....mere værd end perler" (Ordspr.3:15).

(Bemærk konteksten her: at stole på Herren af hele ens *hjerter* (vers 5); velsignelse af den *retfærdiges* bolig, (vers 33.).

Købmanden *gik bort*, solgte alt Han havde og *købte* denne kostbare perle. Ordet "købte" er det almindelige *agorazō* (for køb på markedet: *agora*), men det benyttes meget interessant i 2.Pet.2:1:

"Men der opstod også falske profeter blandt folket, ligesom også blandt eder (igen kontrast mellem "hele Israel" og "Resten") vil der komme falske lærere, som ville liste fordærlige vranglærdomme ind (jvf.Acta 15:11, Gal.4:8-11. Se p.61), idet de endog fornægte den Herre, som købte demmange ville efterfølge.....så Sandhedens vej.....ville blive bespottet.....".

Disse falske lærere var også troende! (jvf. 2.Tim.2:12: "dersom vi **fornægte**, skal Han også fornægte os; dersom vi er utro, **forbliver Han dog tro**; **thi fornægte Sig Selv kan Han ikke**. Påmind om disse ting.....Gør dig flid, at fremstille dig selv som prøvet for Gud, som en arbejder, der **ikke** behøver skamme sig, som **rettelig deler SANDHEDENS Ord**", vers 15). Forbindelsen mellem tro-fasthed og Sandhed, samt mellem vranglære og fornægtelse turde være åbenlys og sammenholder vi 2.Pet.2:1 ovenstående med 2.Tim.2:12-15 får vi en stærk fornemmelse af, at vranglære og manglende deling af Sandhedens ord er tæt forbunden.

Den trofaste Rest - fra Abraham og ned gennem tiden - vil udgøre een forsamling til sidst og omtales som "hellige brødre, delagtige i en **Himmelsk Kaldelse**" (Heb.3:1); "I **tro** døde alle disse uden at have opnået forjættelserne" (11:13). Læseren anmodes indstændigt om at se følgende steder for at lære mere om denne Rest udvalgt fra Israel af nåde:

Esajas 1:9, 7:3 og se oversættelsen af "Sjearjasjub" nemlig: "en rest omvender sig". Samme ord som i *Es.* 10:21. Bemærk også *Es.* 11:11,16.

Ezekiel 9:4-6, 14:22.

Joel 2:32 og sammenlign med den Rest, der var på pinsedagen og som lod sig frelse *fra* "denne vanartede slægt" (nemlig nationen Israel som helhed).

Mikah 2:12.

Rom. 9:27, 11:5.

Overkommerne i Åbenbaringsbogen, de 144 000 beseglede fra Israels stammer og de forskellige forsamlinger omtalt i Åb.12:17, 14:1-5, 15:1-3 og 20:4 lader alle til at være delagtige i den forsamling, som Herren kalder "een meget kostbar perle".

Vi bemærker med interesse, at perler sammenligner hellighed i Matth.7:6: "Giver ikke hunde **det hellige**, kaster ikke heller eders **perler** for svin". Deltagerne i den Himmelske Kaldelse tiltales med "hellige brødre" og omtales som "Den Højestes hellige" (Dan.7:22). Perler sammenlignes - som vi så ovenstående - med visdom i GT og Daniel 12:3 fortæller os, at "de **forstandige** (og jvf. hvad vi tidligere har skrevet om de forstandige) skal stråle som Himmelhvælvnings glans, og de, der førte de mange til **retfærdighed** (og jvf. Bjergprædikenen om retfærdighed) skal lyse som stjerner evigt og altid". Disse er det af Abrahams efterkommere, der omtales som "Himmelens stjerner i mangfoldighed" (Heb.11:12), medens nationen selv, "hele Israel", er den af Abrahams sæd, der er "som sandet ved havets bred" (vers 12).

De kloge i folket (Dan.11:33) skal bringe mange til indsigt, men underkastes også trængsel (vers 33 og 35), før de kommer ind i deres Herlighed. Mange skal sigtes, renses og lutres, men **de forstandige** skal forstå (12:10), modsat de gudløse.

Hvor vi end ser denne udvalgte Rest, finder vi trængsel og lidelse. Peters og Jakobs breve - skrevet til trøst og styrkelse og opbyggelse til dem i Adspredelsen - er henvendt til denne Rest, der undergik frygtelige prøvelser for deres tros skyld (jvf. Heb.11 - hele kapitlet; samt vor omtale af 1.Peter i kap.II). De to forsamlinger - hele Israel og den udvalgte Rest -, som "skatten" og "perlen" handler om, ser vi igen omtalt som henholdsvis "Hustruen" og "Bruden", idet sidstnævnte eksklusivt er *Lammets* og ikke hører til nogen anden af vor Herres Jesu Kristi betegnelser. Det turde være unødigt at bemærke, at deler vi retteligen Sandhedens Ord, så sammenblander vi ikke Kristi *Legemes* kirke (der er en del af "Brudgommen") med Bruden. Den forvirring, der opstår heraf er særdeles tydelig idag.

Israels forhold til Gud er som en Hustru, der er kastet tilside på grund af utroskab. Men Israels tilbagevenden/ omvendelse til Gud vil være som at tage den angrende Hustru tilbage igen; læs navnlig Hosca kap.1-4 og bemærk særlig 1:9-10, 2:1 og 2:13-16. "Resten" - Nådes-udvalget - og overkommerne fra Åbenbaringsbogen, derimod, udgør en del af Bruden, der er *Lammets* Hustru. Men hele dette emne er så vigtigt for en forståelse af Guds åbenbarede formål, at vi her for et øjeblik forlader lignelsen om "perlen".

Det er en næsten universel antagelse, at kirken i den nuværende Nådens administration er på samme tid "Kristi Legeme" og "Bruden". Denne lære bringer total forvirring vedrørende *på den ene side* Guds plan og formål med den Kaldelse, der er "kirken, som er Hans Legeme"; og *på den anden side* det Guddommelige formål med en anden og distinkt Kaldelse, der omtales som "Bruden, Lammets Hustru". Det er værd her at citere, hvad Sir Robert Anderson har skrevet:

"Er Kirken Kristi Brud? Lad os begynde med at korrigere vor terminologi. I Patmos visionerne læser vi om "Bruden, Lammets Hustru", men "Kristi Brud" er ukendt i Skriften.....Med enden på Døberens tjeneste forsvinder både Bruden og Lammet fra det Nye Testamente, indtil vi når Patmos visionerne. I Åb.21 kalder engelen Johannes hen at se "Bruden, Lammets Hustru" og viste ham "den hellige stad Jerusalem, stigende ned fra Himmelen fra Gud".

De tolv porte i staden bærer navnene på Israels børns tolv stammer, og på de tolv grundstene er navnene på "Lammets tolv apostle".....

Det er den stad, som Abraham forventede.....

Disse Brudens apostle er *ikke* de apostle, som blev givet efter Opfarelsen til opbygningen af Kristi Legeme - apostle for denne kristne Administration, blandt hvilke Paulus var den største. Disse (Brudensapostle) er de tolv apostle fra Herrens jordiske tjeneste til Israel, som skal sidde på tolv troner og dømme Israels tolv stammer, jvf. Matth.19:28."

Vi skal senere se på det skriftsmæssige overvældende vidnesbyrd for, at kirken, der er Hans Legeme - som bl.a. omtalt i Efeserbrevet - er en særegen Kaldelse og er fuldstændig adskilt fra Israels håb og Kaldelse; denne særlige Kaldelse var "gemt hos Gud" og endog heller ikke åbenbaret i Hans ord, førend den nuværende Nådens og Hemmelighedens Administration efterfulgte Israels tilsidesættelse i Acta 28.

GT er fuldstændig tavs vedrørende en forsamling, der er Hans *Legeme*; men søger vi vidnesbyrd om en forsamling af frelst og udløste, der lignes ved og kaldes enten Hustru eller Brud, så er materialet righoldigt. Da Jeremias profeterede om indstiftelsen af Den Nye Pagt, sagde Herren igennem profeten:

".....ikke som den Pagt Jeg sluttede med deres fædre, dengang Jeg tog dem ved hånden for at føre dem ud af Ægypten, hvilken Pagt de brød, **endskønt Jeg var deres ægtemand**, siger Herren".

(1948 oversætter med: "så Jeg væmmedes ved dem". Samme læsemåde har den Syriske version og mange ældre kommentatorer, og dette er utvivlsomt den korrekte læsemåde, fordi således oversætter Heb.8:9 denne profeti af Jeremias 31:31-34. Det hebraiske *ba'al* er et Homonym med to betydninger: 1) at være "herre" eller "mester" og således at være en "husbond"; 2) at "væmmes ved" eller at "afvise". Det er imidlertid givetvis ikke tilfældigt, at der her er anvendt et Homonym, hvorfor også den her sekundære forståelse bør tages i betragtning, som ofte andetsteds i Skriften).

Taget i betydningen "husbond" forudsætter Jeremias' profeti, at Israel under den gamle Pagts betingelser forholdt sig til Herren, som en hustru til sin husbond - og dette er i fuld overensstemmelse med en række andre Skriftsteder. Dette finder vi f.eks. hos Ez.16:7-14 i talemåden: "Jeg bredte Min kappeflig over dig", hvilket vi i Ruts Bog 3:9 ser betegner ægteskabs-forbindelse, som den danske note iøvrigt korrekt omtaler. Ezekiel betegner dette således:

".....således tilsvor Jeg dig troskab og indgik Pagt med dig, lyder det fra Herren Herren, og du blev Min" (vers 8).

Anklagen mod Israel var, at de viste sig utro overfor deres ægteskabsløfte og drev hor med fremmede folkeslag og deres afguder. Israel sammenlignes med en "horkvinde, der tager fremmede i hendes mands sted" (Ez.16:32). Ovenikøbet opførte hun sig ingen gang som en "normal" skøge, der tog løn, men hun betalte sine elskere for at komme til hende. Israel ville blive dømt, som "de kvinder dømmes, der bedriver hor" (vers 38).

Jeremias 3:1-14 fremstiller Israels position således:

"Når en mand forstøder sin hustru og hun går fra ham og ægter en anden, kan hun så gå tilbage til ham? (svaret er nej! - jvf. 5.Mos.24:1-4 - efter loven; kun det *ny* Israel kan komme til Herren igen).....
Så du, hvad den troløse kvinde Israel (Nordriget) gjorde?.....Hun **vendte ikke om**.....
Jeg forstødte den troløse kvinde Israel for al hendes hors skyld og.....Jeg gav hende **skilsmissebrev**.....
Omvend.....vedgå din uret.....hørte ikke Min røst.....
Vend om, I frafaldne børn, lyder det fra Herren, **thi Jeg er eders husbond** (ordret: "er blevet eders husbond"; udtrykket står grammatisk i sikker fremtid, nemlig når Israel er genoprettet "i hine dage" vers 16).

Esajas taler om skilsmisse idet han siger:

"Så siger Herren: hvor er eders moders skilsmissebrev, med hvilket Jeg sendte hende bort"(50:1).

Men Esajas har også disse ord til Israel:

"Frygt ej.....thi din ungdoms skam skal du glemme, ej mindes din enkestands rædsel;
THI din Skaber er din Ægtemand, Herren Zebaoth (Hærskarers Herre) er Hans Navn;
og din Genløser er Israels Hellige, Han kaldes al jordens Gud.
Thi som en forladt og i ånden bedrøvet kvinde (hustru!) har Herren kaldet dig, ja, som en **Ungdoms-hustru**, der var forskudt, siger din Gud (og læs i forbindelse hermed Mal.2:14-16!).
Jeg har forladt dig et lidet øjeblik, men Jeg vil tage dig til Mig med stor barmhjertighed.....

.....Du skal være en dejlig krone i Herrens hånd og et kongeligt hovedsmykke i din Guds hånd. Man skal ikke ydermere kalde dig "den forladte", ej heller skal dit land ydermere kaldes "det ødelagte"; men du skal kaldes "Hepzi-bah" (Min glæde/velbehag er i/over hende); og dit land skal kaldes "Beulah" (gift/ægteviet).

Hvorfor? THI Herren har velbehag i dig, dit land skal ægtes." (Es.54:4,5, 62:3,4. Vers 5 i 1948 oversættelsen indskrænker vi os til at sige er misledende oversat. *Hele* verset er billede på Guds glæde over Israel.)

Israel er nu "forladt i et lidet øjeblik". Profeten Hosea er den profet, der særlig taler om dette *interregnum*, hvor Israel er tilsidesat indtil nationens gen-oprettelse.

I kapitel 1 får profeten tre børn, der bliver givet signifikante profetiske navne:

Jizre'el: "Adspredelse", men det betyder også "Såning".

Lo-ruhamah: "Ikke havende opnået barmhjertighed/nåde".

Lo-ammi: "Ikke Mit folk".

I kapitel 2 fortsætter profeten med at sige, at "hun er ikke min hustru og jeg er ikke hendes mand", men i slutningen af kapitlet er det hele vendt om og alting er genoprettet:

"Jeg trolover Mig med dig for evigt.....

Jeg sår (Jizre'el) hende ud i landet og forbarme Mig over "Lo-ruhamah"

og Jeg vil sige til "Lo-ammi" : "du er Mit folk" og det skal sige: "Min Gud" (2:20-23).

Kapitel 3 taler om Israels lange skilsmisse og venteperiode:

Mange dage "I lang tid skal du vente på Mig.....

Mange dage THI i lang tid skal israelitterne vente

uden konge og fyrste,

uden slagtoffer og stenstøtte,

uden efod og teraphim.

Sidste dage Siden skal israelitterne omvende sig og søge Herren deres Gud og David, deres konge, og bævende komme til Herren og Hans velsignelse i de sidste dage".

Vi erindrer om, at det var i Acta 28, at Israel tilsidesattes, at Israels håb blev suspenderet, at Israels lange periode af blindhed og vandring blev påbegyndt og hvor Israel således også påbegyndte sin lange "skilsmisseperiode". Skriften er som altid - priset være Gud - til at stole på og gennemført indtil de mindste detaljer. Se blot vers 25 i Acta 28, hvor Paulus søgte hele dagen at overbevise disse jøder fra Adspredelsen om Jesus - både ud af Mose Lov og Profeterne. Efter det sidste citat af Es.6:9-10, da Paulus havde "sagt dette ene ord":

"under indbyrdes uenighed gik de bort".

Dette ord apoluo er fordet første i passiv og skulle egentlig oversættes "blev bortgået", d.v.s. bortvist eller afskediget af Paulus. Men ordet har sin egen særlige betydning og een, der har tydelig forbindelse med Israels skilsmissebrev i Acta 28. De første gange apoluo forekommer i Nye Testamente er:

".....beslattede han (Josef) hemmeligt at skille sig fra hende".

"Og det er sagt (nemlig i 5.Mos.24:1): Den, som skiller sig fra sin hustru, skal give hende skilsmissebrev.

Men Jeg siger til eder: at enhver, som skiller sig fra sin hustru uden for hors skyld (jvf. Israels "bolen med fremmede guder"), gør at hun bedriver hor, og den som tager en fraskilt kvinde til ægte, bedriver hor" (Matth.1:9, 5:31,32).

Her i Acta 28 begynder Israels Lo-ammi periode, og her er det også at Guds nye Nådens Administration for hedningerne tager sin begyndelse, som vi skal se.

Endelig bør det os at forstå forskellen mellem Israel, der er genoprettet - hustruen forstødt og taget tilbage - og så Bruden, der særlig er for øje i Åbenbaringsbogen, der netop beskæftiger sig bl.a. med den Rest blandt Israel, der er overkommere. Bruden, *Lammets* Hustru, er det Himmelske Jerusalem, den stad, som Abraham forventede, den stad "som har fast grundvold, hvis Bygmester og Grundlægger er Gud" (Heb.11:10). Abraham besad landet som arv, men som *overkommer* så han højere og ventede på den Himmelske stad, hvorfor han "ved tro blev udlænding i forjættelsens land som en fremmed og boede i telte" (Heb.11:9). Til disse overkommere skal vi også regne Abrahams sæd i troen, nemlig de hedninger, der i

Acta-perioden indpodedes på Israels olietræ; vi beder indstændigt læseren om at bemærke sig Galaterbrevets indhold i disse forbindelser. Vi vender senere delvis tilbage til meget af dette, men skal for nærværende afslutte den lignelse, vi forlod.

Sammenfattende kan vi sige, at Abrahams børn - den udvalgte Rest af Israel efter kødet, men også Abrahams sæd i troen - er Bruden og "perlen": en udvalgt Rest fra en udvalgt nation. Israel som helhed lignes og betegnes som en skat og en hustru; "Resten" som en kostbar perle og en brud:

DEN UDVALGTE NATION som forskellig fra nationerne	DEN UDVALGTE REST som forskellig fra nationen
En skat	En perle
En hustru	En brud
Jordisk Kaldelse og by	Himmelsk Kaldelse og by
Sæd ligesom sandet i mangfoldighed	Sæd ligesom Himmelens stjerner i mangfoldighed.

Voddet:

"Atter ligner Himmelens kongedømme et vod, som blev kastet i havet og samlede fisk af alle slags. Og da det var blevet fuldt, drog man det op på strandbredden og satte sig og sankede de gode sammen i kar, men kastede de rådne ud" (Matth.13:47,48).

Korrespondencen mellem lignelsen om Ugræsset (leddet B/) og Voddet (leddet (B/)) er tydelig og der er en vis, men ikke fuldstændig parallel:

To slags sæd: den ægte og den falske, der er Djævelens imitation.

To slags fisk: den gode og den dårlige.

Udlægningerne af disse lignelser gives kun til disciplene og kan sammenstilles således:

Udlægning af Ugræsset

Ligesom nu ugræsset sankes sammen og opbrændes med ild, således skal det ske ved verdens (æonens) ende.

MenneskeSønnen skal udsende Sine engle og de skulle sanke ud af Hans kongedømme alle forargelserne og dem, som gøre uret; og de skulle kaste dem i ildovnen; der skal være gråd og tænders gnidsel.

Da skulle de retfærdige skinne som solen i deres Faders kongedømme.

Udlægning af Voddet

Således skal det gå til ved verdens (æonens) ende:

Englene skulle gå ud og skille de onde fra de retfærdige og kaste dem i ildovnen; der skulle være gråd og tænders gnidsel.

Der er den forskel på de to lignelser, at medens ugræsset tydeligvis er en falsk efterligning af hveden, så er der ingen grund til at formode, at de "dårlige" fisk er en imitation af de "gode" fisk. Ligeledes samlede nettet "fisk af alle slags" og ikke kun to slags. Endelig er rækkefølgen ved adskillelsen mellem "gode" og "dårlige" fisk forskellig fra udlugningen af ugræsset.

Vi bemærker, at nettet (*sagēnē*) - et "træknet" eller vod - kun forekommer her i NT (jvf. kastenettet i Johs.21:11 og det runde net Matth.4:18).

Fiskene betegner retfærdige og uretfærdige, men disse betegnelser involverer åbenbart ikke her - modsat hveden og ugræsset - spørgsmålet om *frugt*-bæren.

Havet benyttes ofte i Skriften til at typificere nationerne, særlig i en oprørt tilstand, se f.eks Åb.17:5: "Vandene.....er folk og skarer og folkeslag og tungemål".

Da lignelsen vedrører *Himmelens kongedømme* og da den netop også vedrører *endetiden*, turde den være til at forstå umiddelbart i lyset af profetien. Voddet, der drages op på bredden ved æonens ende er parallel til de levende nationer, der samles hen til Israels land. Bemærk, at både i lignelsen og i profetien er fiskene og nationerne *levende* og ikke døde. Den profeti vi henviser til er naturligvis Matth.25:31-46, der ikke vedrører eller taler om opstandelse-dom, men om levende nationer, hvis endelige forhold til Kongedømmet skal afgøres.

Skriften fortæller os tydeligt, at henimod endetiden i denne æon, da skal Jerusalem og Israels land blive "en byrdesom sten for nationerne". Når tiden kommer for "Jacobs store trængsel", da vil nationerne angribe Herrens folk og by; men Herrens komme og indgriben vil være skæbensvanger for angriberne. Hør profeterne:

"Thi se, i de dage og på den tid, når Jeg vender Judahs og Jerusalems skæbne (fangenskab), samler Jeg alle hedningefolk (nationer) og fører dem ned i Josafats dal. Der vil Jeg holde rettergang med dem om Mit folk og Min arvelod Israel, som de spredte blandt folkene; og de delte Mit land" (Joel 3:6,7).

"Se, en dag kommer, Herrens Dag, da dit bytte skal deles i dig. Da samler Jeg alle folkene til angreb på Jerusalem.....

Herren drager ud og strider imod disse folk.....

På hin dag står Hans fødder på Oliebjerget.....Det skal være een eneste Dag - Herren kender den..

På hin dag skal rindende vand vælde frem fra Jerusalem.....

Og Herren skal være Konge over hele jorden" (Zak.14:1-9).

"Bi derfor på Mig, lyder det fra Herren, på Dagen, Jeg fremstår som vidne. Thi Min ret (beslutning) er at sanke folkene, samle rigerne og udøse over dem Min vrede, al Min harmglød....." (Zeph.3:8).

"Skynder eder og kommer, alle hedninger trindt omkring fra og samler eder!

Did lade du, O Herre, Dine Vældige (nemlig Englene) stige ned! (jvf. omtalen af englene i udlægningen af "Voddet").

Opvækkes skulle hedningerne og drage op til Josafats dal!

thi der vil Jeg sidde at dømme alle hedningerne trindt omkring fra" (Joel 3:16,17).

Endelig har vi Herrens udsagn i Matth.25:31-33:

"Men når MenneskeSønnen kommer i Sin Herlighed og alle Englene med Ham, da skal Han sidde på Sin Herligheds trone; og alle folkeslagene skulle samles foran Ham og Han skal skille dem fra hverandre....."

Vi bør være omhyggelige i vor læsning heraf. Der er ingen opstandelse her, hvorfor denne begivenhed intet har med Åb.20 at gøre. Israel er ikke at finde i denne forsamling foran Kongen - der finder sted på jorden - idet Israel "ikke regnes blandt nationerne" (4.Mos.23:9). Ingen troende af dem "som modtog Ordet" (Acta 2:41, 1.Tess.2:13) er at finde her, for disse er et folk "taget ud af hedningerne(nationerne)" (Acta 15:14). Kristi Legemes kirke (Ef.3) er heller ikke her, for velsignelsen vedrører det Kongedømme "som har været beredt FRA verdens grundlæggelse"; medens Kristi Legemes kirke var udvalgt FØR verdens grundlæggelse (Ef.1:4).

Målestokken for velsignelse og arv og del i Kongedømmet er ikke gerninger (frugt) eller "kristen tjeneste", men et simpelt spørgsmål om, hvorledes de enkelte nationer har behandlet Herrens brødre - Israel - i dennes særlige og frygtelige trængselstid ved tidens ende. De "retfærdige" er sig ikke engang bevidste, at deres handlemåde overfor jøderne i denne periode skulle være af særlig konsekvens. Nationernes handlemåde var ikke bevidst forbunden med hverken Kristus eller Israel; det opdager de først foran Kongens trone. Som nationer indgår de i Kongedømmet eller kastes ud (ekballō) derfra. Israels kommende trængselstid vil være en stor fristelsens periode for alle nationer til at benytte sig af et nedtrådt folks svagheit, og der er således velsignelse og belønning knyttet til den nation, der behandler Herrens brødre kærligt og venligt.

"Kommer hid, I Min Faders velsignede" og "de retfærdige til evigt liv" typificeres i lignelsen af de gode fisk, der sankedes i kar. Ikke alle nationer vil være at finde foran Kongens trone; nogle af dem vil allerede have mødt deres endeligt under angrebet på Jerusalem:

"Men alle de, der bliver tilbage af alle folke-
ne, som kommer imod Jerusalem, skal år efter år drage derop for at tilbede Kongen, Hærskarers Herre, og fejre løvhyttefest" (Zak.14:16).

Mange af disse "gode fisk" i lignelsen vil således have en velsignet del i Kongedømmet i de første tusinde år, men vil utvivlsomt miste deres plads deri, når Satan løsnes henimod slutningen af Tusindårsriget og går ud og forfører alle folkeslagene til oprør mod Herren igen.

Ovenstående håber vi i tilstrækkelig grad sætter læseren istand til yderligere at sammenligne "Ugræsset" (der vedrører personer) og "Voddet" (der vedrører nationer). Uanset egen mening om vor forståelse er det alligevel i sidste ende Herren, der må åbne vore øjne og give os forstand til at se Hans formål igennem vor Herre Jesus Kristus.

Den Skriftkloge:

Dette er den sidste lignelse i serien i Matthæus 13, jvf vers 53. Lignelsen er baseret på og efterfølger disciplenes svar på spørgsmålet:

"Have I forstået alt dette?"

Dette skulle forhindre os i at tale om "apostolske fejltagelser" - for hvem af os kan svare "Ja" til at *vi* har forstået *alt* dette?

"Derfor er hver skriftklog, som er oplært for Himmelens kongedømme, ligesom en husbond, der tager nyt og gammelt frem af sit forråd" (Matth.13:52).

Lignelsen begynder med ordet "**derfor**" og er således begrundet i, at disciplene havde forstået alle de ting, der forudgående var blevet lært dem vedrørende den *fuldstændige* historie om Himmelens kongedømme. Disciplene havde forstået både det udvendige og det indvendige forløb af oprettelsen af Kongedømmet, som skildret i de forudgående lignelser. Forståelse - som vi har set - har bl.a. med hjertets indstilling at gøre, ligesom den endelige og endnu fremtidige såning af ordet vedrørende Kongedømmet netop vil være karakteriseret af, at sæden falder i god jord, d.v.s. "den, som hører ordet og **forstår** det".

Forståelse er ikke nødvendigvis forbunden med hverken uddannelse eller særlig intelligens, men er den forståelse, der kommer gennem hjertets kendskab til Herrens ord og dermed kendskab til og kundskab om Herren Jesus Kristus selv.

Forståelse er forudsætningen, men lignelsen omhandler ikke "enhver", men "hver skriftklog (*grammateus*)", nemlig sådanne som havde med Guds Ord at gøre. Ydermere skal den skriftkloge selv være oplært for ("disciplet" i) Himmelens kongedømme, førend han er at ligne ved husbonden, der tager nyt og gammelt frem af sit forråd. Denne sidste lignelse ser tydeligvis frem til det tidspunkt, hvor Matth.28:19 skal opfyldes, og hvor Herrens udsendte skal "disciple (samme ord) alle nationerne". Det er dem, som skal udrustes til denne vidunderlige tjeneste, som lignelsen omhandler. På det tidspunkt vil den skriftkloge være sit navn værdig, for han vil tilhøre en retfærdig nation og gøre tjeneste under den Nye Pagt, hvor stenhjertet er fjernet og et hjerte af kød er blevet givet, så Herrens Lov er skrevet i hjertet og ikke på tavler af sten.

I modsætning til de "skriftkloge" på Herrens tid, vil disse skriftkloge selv være "disciplet" i Himmelens kongedømme og således være udrustet til at "disciple" nationerne. Guds ord vil være både i deres hoved og hjerte og de vil være udsendt af Ham, Som er given al magt i Himmelen og på jorden. De vil være udsendt af Ham, Som selv lærte som een, der havde myndighed og ikke som de "skriftkloge. Derfor vil disse virkelige skriftkloge ikke blot disciple nationerne, men døbe dem og "lære dem at holde alt det, som Jeg har befalet eder". Således er disse skriftkloge at sammenligne med en husbond (*oikodespostes*; forekommer 12 gange i NT), der tager nyt og gammelt frem af sit forråd (*thesauro*: skat). Hvad dette nye og gamle er, kan vanskeligt siges med sikkerhed, men mon ikke Herrens udsendte kan finde righoldig inspiration i sådanne vidunderlige emner som Den gamle og den Nye Pagt, Det gamle og det Nye Jerusalem, den gamle og den Nye Himmel og jord etc.?

Sandelig er Himmelens kongedømmes hemmeligheder vidunderlige - men også vanskelige. Gud give, kære læser, at vi må se og styrkes derved, at Han våger over og opfylder Sit Ord. Lad os aldrig glemme, at alle Guds åbenbarede formål centrerer omkring Ham Selv, således som Han har manifesteret Sig for os i vor Herre og Gud Jesus Kristus. Når vi læser og studerer det Skrevne Ord, er det fordi vi der finder *Ham*, Der er vores Frelser og Gud.
